VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za smutným příběhem zakázané lásky do Moravské Třebové

GPS souřadnice: 49.7579781, 16.6641647

Praktické informace

Délka trasy: 3 km

Obtížnost: Velmi lehká trasa s jedním malým stoupáním. Výlet je možné absolvovat s kočárkem a na kole. Pejsky můžete vzít s sebou, ale občas budou muset počkat před branou.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 200 km ujedete za dvě a půl hodiny. Pojedete po D11 až do Pardubic, pak směr Litomyšl → Svitavy → Moravská Třebová.

Parkování: Na náměstí T. G. Masaryka.

Zámek Moravská Třebová: www.zamekmoravskatrebova.cz

Otvírací doba:
KVĚTEN - ZÁŘÍ
úterý - neděle 9:30 - 17:00
polední pauza 11:40 - 12:40

ŘÍJEN - DUBEN
pátek - neděle 9:30 - 17:00
polední pauza 11:40 -12:40

Prohlídkové okruhy: Poklady Moravské Třebové, Středověká mučírna a alchymistická laboratoř

Možnost občerstvení: Kdekoli v centru města nebo ic.moravskatrebova.cz/restaurace

Trasu testovali: sourozenci Viki, Fanda a Bety.

Postřehy dětí:
Alžběta (13 let): „Skoro jsem plakala, když nám mamka vyprávěla o příběhu Anny. Pak jsme dlouho hledali její sochu a našli“
František (15 let): „Tenhle výlet byl cool. Malý kopec a dobrá stořka.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zveme vás do města na česko-moravském pomezí východně od Svitav. Renesanční zámek, historické centrum a další místa vám připomenou dobu, kdy se Moravská Třebová stala centrem humanistické vzdělanosti a říkalo se jí Moravské Athény. Projdeme městem a křížovou cestou na kopec, kde zapátráme po osudu nešťastné Anny a jejího milého. A u toho všeho budeme luštit tajenku a hledat ztracené indicie na sochách a domech.

Výlet vznikl s laskavou podporou, pomocí a dotací Města Moravská Třebová. Díky tomu je pro všechny výletníky zdarma. :)

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky, dnešní cesta za hádankou povede městem Moravská Třebová. Sice vás čeká kopeček, ale také mnoho úkolů. Budete hledat lidské ostatky, zajdete na hřbitov a do mučírny, vystoupáte po Schodech mrtvých, ... Co vám budeme povídat, úplný horor vás čeká!

Stejně jako k našim ostatním výletům jste i k tomuto dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst správné texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny dnešní úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Pokud ji po vyluštění přinesete do městského informačního centra na nám. T. G. Masaryka nebo do pokladny na zámek, dostanete za ni dáreček.

Mapa výletu

Doplňovačka

Jdeme na to:

Zaparkujte kdekoli na **náměstí T. G. Masaryka** a rozhlédněte se. To je krásný prostor, že?

Ve vnitřní části města zůstal zachován překrásný soubor gotických a renesančních měšťanských domů. Po velkých požárech města v 16. století byly pro jistotu postaveny z kamenů a cihel, které hoří hůře než dřevo. Některé domy jsou opatřeny portály se znaky pánů z Boskovic a z Lipé na znamení toho, že na jejich výstavbu přispěli tehdejší majitelé panství.

Páni z Boskovic byli jedním z nejvýznamnějších moravských šlechtických rodů. Jejich erb – stříbrný sedmizubý hřeben v červeném poli – je dodnes ve znaku města Boskovice. Páni z Lipé mají v erbu ve zlatém štítě černé ostrve (osekané silné větve či slabé kmeny používané ve středověku jako žebřík) a kapra v klenotu (klenot je ozdůbka nad erbem, obvykle korunka). (V rosolu by byl kapr lepší, ale to už pánům z Lipé těžko vysvětlíme.) Určitě dnes tyto erby uvidíte a vzpomenete si.

Opravdovou lahůdkou pro oko je na náměstí bohatě zdobený **renesanční arkýř**, ze kterého údajně promlouval k občanům i Jan Amos Komenský, jehož příbuzní v Moravské Třebové žili. Než musel po bitvě na Bílé Hoře opustit vlast, pobýval v tomto domě u švagra.

Kdo ho najde první? Kdybyste v něm stáli, co byste lidem na náměstí povídali vy? Že škola musí být hrou, jinak v ní nemá smysl ztrácet dětství? Třeba...

Jdeme k **morovému sloupu.** Ten byl postavený v letech 1718 až 1720 na paměť morové epidemie sochařem Janem Sturmem. V polovině roku 1715 totiž postihla Moravskou Třebovou velká vlna černé smrti, při které zemřelo 900 obyvatel včetně představitelů města a církve (viz nápis na soklu sloupu).

V rozích jsou postavy morových světců – sv. Šebestiána, Rocha, Františka Borgiáše a Karla Boromejského. (Že jsou moroví, neznamená, že by mor šířili, naopak před ním chránili.) Máme tady někoho se stejným jménem? Tak, Rošku, můžeš jít zkusit splnit následující úkoly.

Kolik sošek andělíčků napočítáš?

Na sloupu je Panna Marie na zeměkouli. Šlape na hlavu jednomu zvířátku...

1. **Jak se jmenuje zvíře?**

Míříme ke **kašně.** I na ní je svatý, tentokrát Florián. Je považován za patrona profesí, které souvisejí s ohněm: hasičů, hutníků, kominíků, hrnčířů či pekařů. Obvykle je znázorňován v oblečení římského důstojníka s nádobou na hašení. Nebo jak hasí požár. V českých zemích patří k nejuctívanějším světcům. Požárům je třeba vzdorovat, a především předcházet. Nejspíš proto na sochy a obrazy svatého Floriána při svých toulkách natrefíte co chvíli. Snad stráží dobře. Jaké telefonní číslo voláte, když hoří?

Vidíte, jaký má Florián pěkný knírek a prapor? Postavte se jako on!

Nedaleko kašny je na sloupu napsán název místa, které je odsud vzdáleno 759 km. Přečtete, které to je?

Pokud se vám podaří zjistit, proč tady cedule je, dejte nám vědět.

V informačním centru, které se nachází v budově radnice si vezmeme mapičku a řekneme si něco o této renesanční budově.

Za svou historii prodělala několik požárů. Původní budova byla dřevěná. Po požáru věže roku 1726 ležela téměř 40 let v troskách. Teprve roku 1764 byla nad hranolovou renesanční část přidána osmiboká nástavba. Druhé patro pochází z roku 1824. Uvnitř radnice se dochovaly místnosti s křížovými a síťovými klenbami a dalšími renesančními prvky. V pracovně starosty (původně síni konšelů) se zachovala renesanční freska *Šalamounův soud* z doby kolem roku 1560.

Najděte na zdi radnice bronzovou tabulku, která vypráví o budově v češtině.

2. **Opište předposlední slovo na tabulce.**

Od radnice se vydáme za šipkou *ZÁMEK* doleva až na **Zámecké náměstí** a k samotnému zámku.

Víte, co vlastně znamená slovo Třebová? Zkuste si tipnout... My tipovali nějaký strom nebo starou botu.

Dodnes není jisté, zda mělo jméno přivlastňovací význam, tj. Třebova ves (z osobního jména Třeb nebo Třeba, která jsou zkratkami jmen Třebohost, Třeborad apod.). Nebo zda jde o přídavné jméno ke slovesu tříbit (kácet, prosvětlovat les), což by pak znamenalo, že jméno obce odkazovalo k místu vzniku na vykácené stráni. Přívlastek Moravská je doložen k roku 1280, což mimo jiné dokazuje i tehdejší existenci České Třebové.

Věděli byste, jak jsou od sebe Česká a Moravská Třebová daleko, rodiče? Tipněte si, prozradíme na konci výletu.

Vidíte někde na domech obrázky chmelu? Proč tady asi je? Tatínkové poradí a třeba se i rádi poučí, pokud zde rovnou hrdlo nesmočí!

Chmel je poměrně často využívanou léčivou rostlinou. Některé jeho odrůdy jsou pro tyto účely dokonce speciálně vyšlechtěny. Prokázány jsou například jeho antioxidační účinky, připisován mu je také protizánětlivý nebo protirakovinotvorný vliv. Chmel patří do stejné skupiny rostlin jako konopí. Na rozdíl od marihuany, která je u nás nelegální, ale neobsahuje THC, tedy poněkud obluzující látku, díky níž mají někteří lidé konopí v oblibě. Pro obě rostliny je charakteristická typická vůně. Silice, které tyto rostliny obsahují, jsou nositeli jejich specifického aroma. Pivo voní, jak voní, právě díky chmelu. Kuchařinky s chmelem kdysi pracovaly častěji než v současnosti. Dnes možná vykouzlí nějaké prasečí končetiny na pivu, dříve (již ve starověku) byly oblíbenou pochoutkou například mladé chmelové výhonky. Jedly se syrové s octem a solí. Nebo vařené, podobně jako například chřest. To bylo jinaké ochmelkování! Mňam!

Kamennou branou s obludkou nad hlavou vstupujeme do zámku. Původně zde ovšem stával hrad z konce 13. století. Na sklonku 15. století byla zahájena jeho přestavba v **renesanční zámek.** Při požáru města v roce 1840 značná část zámku shořela. Dodnes zůstaly zachovány renesanční arkády, věž, raně renesanční brána a medailony Ladislava z Boskovic a Magdaleny z Dubé. Z této doby se dochovala i jedna z nejstarších renesančních památek na sever od Alp – zámecký portál z roku 1492.

Zámecký portál najdete nedaleko dolní brány, až budete zámek opouštět.

Nyní zkuste najít hlavy šlechticů Ladislava a Magdalenky.

3. **Jak se jmenuje město, ze kterého Ladislav Velen pochází?**

Zámek v Moravské Třebové patří k nejvýznamnějším renesančním památkám ve střední Evropě. Najdete zde dvě stálé expozice *Poklady Moravské Třebové a Středověkou mučírnu* s *Alchymistickou laboratoří mistra Bonaciny*. Nás lákala hlavně mučírna!

Nejnovější expozice Poklady Moravské Třebové začíná obdobím rané renesance a humanismu která zanechala v Moravské Třebové významné stopy. K nejvýznamnějším památkám patří bezesporu flanderská tapiserie z počátku 16. století s námětem z řecké mytologie. Výjimečné jsou také portrétní medailony Ladislava z Boskovic a jeho manželky Magdalény z Dubé a Lipé, kteří nechali původně gotický hrad přestavět na renesanční zámek. Dále uvidíte renesanční epitaf, obraz Madony pocházející z italského prostředí, a další. Místnost je nově doplněná maketou zámku v podobě, jak vypadal na začátku 17. století, po přístavbě 3 manýristických křídel Ladislavem Velenem ze Žerotína. Celá prohlídka končí v Rytířském sále, v jednom z mála dochovaných prostorů původního moravskotřebovského zámku z konce 15. století.

V zahradě, kam nyní míříme, najděte sluneční hodiny, které svou jedinečností patří mezi deset nejstarších hodin v ČR a jsou zapsány v seznamu památek jako ojedinělá památka hodin pultového typu.

Projdeme nádvořím, zahradou... A buď zahradou kolem dětského hřiště (v areálu zámku), nebo venkem kolem zámecké zdi odbočíme doleva a vypravíme se hledat starodávný most. V okamžiku, kdy zahlédneme červenou značku a značku zákaz vjezdu, přejdeme silnici a doprava vyrazíme k soše svatého Jana Nepomuckého, který most stráží. Opět má nad hlavou – stejně jako vždycky – hvězdičky a opět drží v ruce kříž.

Spočítejte hvězdičky a jejich počet zdvojnásobte.

4. **Napište výslednou číslici.**

Jan Nepomucký, původně Jan z Pomuku, žil v době krále Václava IV. Díky pilnému studiu a snaze to dotáhl až na generálního vikáře. Do Janova osudu krutě zasáhly velké spory mezi králem a arcibiskupem Janem z Jenštejna. Když Jenštejn překazil královy plány na vytvoření nového biskupství v západních Čechách, panovník se rozhodl provinilce krutě ztrestat. Nejen arcibiskupa, ale i všechny jeho podřízené. Arcibiskup uprchl, Jan z Pomuku a někteří další skončili na mučidlech. Jan mučení nepřežil. Katovi pomocníci ho mrtvého svrhli z Karlova mostu do Vltavy. Dodnes je tam označeno místo, kde se tak stalo. Na kamenném zábradlí je křížek a u něj většinou fronty. Kdo se ho dotkne, tomu se prý splní přání…

Rok po Janově smrti nastalo mimořádné sucho, což lidé považovali za boží trest. Navíc některé církevní kruhy ve snaze krále ještě více očernit začaly šířit zvěsti o Janově statečnosti. Prý jako zpovědník královny nevyzradil její zpovědní tajemství, a proto musel zemřít. Víra v Janovy nadpřirozené schopnosti byla dovršena po třech staletích. Po otevření světcova hrobu z lebky samovolně cosi vypadlo. Všichni se domnívali, že jde o jazyk – symbol faktu, že Jan ve věci královniny zpovědi držel jazyk za zuby. Záhadu vědci rozřešili v roce 1973. Dokázali, že načervenalá tkáň není jazyk, nýbrž část mozku se sraženou krví. Proč se ale rozhodla lebku opustit, stejně nikdo neví…

Záležitosti kolem Janova jazyka se v jednom ze svých epigramů věnoval Karel Havlíček Borovský. Napsal: *Svatý Jene z Nepomuku, drž nad námi svoji ruku, ať nám Bůh dá, co dal Tobě, by náš jazyk neshnil v hrobě.*

Je to epigram, který se dá naučit nazpaměť za minutu, ovšem na střední škole za něj dostanete jedničku. Autorka textu ví… Zvládnou to rodiče do konce výletu?

Pro kontrolu vyplázněte jazyk. Neztratili jste ho, můžeme pokračovat. :)

Renesanční **kamenný most** svatého Jana vede přes říčku Třebůvku pod moravskotřebovským zámkem v Jevíčské ulici. Původně tvořil hráz kaskády několika rybníků začínajících jižně pod zámkem a pokračujících až na druhý konec města do Nových sadů.

Součástí mostu jsou kamenné desky s popisy následků dvou velkých povodní z roku 1663 a 1770, jež protrhly hráze rybníků u města a způsobily záplavy. Desky s nápisy nechali zhotovit Lichtenštejnové. Najděte na nich oba letopočty a také Krista na kříži. Vidíte pod ním dvě kosti?

Přejdeme most a čekají nás schody. Nejprve obyčejné, které nás vedou k podchodu, a pak **Schody mrtvých.** Kdo se bojí? Hlavně aby na nás nevyskočil nějaký umrlec jako z balady Karla Jaromíra Erbena *Svatební košile!*

Ne, nebojte se, umrlec by na vás vybafl ve městě Miletín, kam také vede jeden z našich výletů s tajenkou a kde Erben svou známou knihu napsal.

Víte, jak se kniha jmenuje? Její název voní a je krásný, ale texty jsou jako z hororu.

Již jedenáctá odbila,
a lampa ještě svítila,
a lampa ještě hořela,
co nad klekadlem visela.

Ale zpátky ke Schodům mrtvých.

Jde o kryté schodiště s portálem, na kterém jsou znaky pánů z Boskovic a nápis: *Blažení jsou mrtví, kteří umírají v Pánu.* Najděte na kamenné bráně erb i letopočet. Kolik vidíte kytiček? Které to jsou? Sněženky, růže, konvalinky?

Schodiště bylo postaveno za panování Jana z Boskovic a vede na Křížový vrch. Křížová cesta je tvořena čtyřmi barokními kapličkami (1723), které měly být součástí velké **křížové cesty** začínající ve farním kostele a končící sousoším Kalvárie na Křížovém vrchu. Vy je vidíte po pravé straně a také kolem nich půjdete dolů.

Procházíme lipovou alejí ke hřbitovu. A konečně máme chvilku povyprávět si o městě.

Moravská Třebová byla založená kolem roku 1257 Borešem z Rýzmburka. Největšího rozkvětu se jí dostalo v období vlády pánů z Boskovic a Ladislava Velena ze Žerotína, kdy byla centrem humanistické vzdělanosti a získala přízvisko Moravské Athény.

Jednou z dominant Moravské Třebové je Křížový vrch s barokní kalvárií a gotickým kostelíkem **Povýšení sv. Kříže.** Od obou památek se nabízí pěkný výhled na město a jeho okolí. Návštěvníci sem ovšem nemíří pouze za výhledem. Jejich kroky často vedou k jednomu z hrobů na zdejším hřbitově. Odpočívá v něm Anna Gläserová, hrdinka snad nejznámější pověsti tohoto kraje, která vypráví o lásce, jíž nebylo přáno.

My se půjdeme podívat nejprve k hrobu Anny a pak také na místo, kam dívčino tělo přenesl její milý. Než vstoupíme na hřbitov, příběh si převyprávíme.

Anna se s Josefem potkala v roce 1818 na slavnosti císařských střelců v Moravské Třebové. Zamilovali se do sebe na první pohled. Rodiče Anny se vztahem nesouhlasili, mladé lásce všemi silami bránili. Mysleli si totiž na lepší partii, měli pro dcerku vyhlédnutého bohatšího ženicha. Láska mezi Annou a Josefem tak přežívala jen díky dopisům, které si posílali celých pět let, a nemnoha tajným schůzkám. Po pěti letech Anna napsala dopis poslední, protože ji rodiče donutili provdat se za Franze Gromese, rychtáře z Linhratic.

Ještě před Anninou svatbou založil Josef na Křížovém vrchu překrásnou zahradu, z níž bylo možné dohlédnout do Linhartic na dům, kam se Anna později přestěhovala za manželem. Snad aby jí byl nadále alespoň trochu nablízku, snad aby se mohli i po proklínané svatbě tajně scházet. Po sňatku však začala Anna chřadnout, uvadat. Už v roce 1825 zemřela na chrlení krve, tedy pravděpodobně na tuberkulózu. Svazek s rychtářem Gromesem tak trval necelý rok. Anna byla pohřbena do hrobky rodiny Gromesů. Josef se s tím nesmířil. Ještě v den pohřbu milou vykopal a přenesl ji na svou zahrádku, kde ji v hedvábí uložil do hrobu vystlaného růžemi. Předvečer svátku svaté Anny roku 1825 pak lidé z Moravské Třebové i Linhartic zažili prazvláštní událost. Cesta z Moravské Třebové až na Křížový vrch k Josefově zahradě byla ozářená pochodněmi. Na zahradě louče tvořily nápisy *Dir Dort (Tobě tam)* a *Es heisse Annenruhe (Ať se místo jmenuje Annino odpočinutí)*. Legendu podporuje objevení prázdné rakve v Annině hrobě v roce 1924. Definitivní razítko pravdivosti dali příběhu dělníci, kteří na Křížovém vrchu pracovali v pískovcovém lomu. Objevili kostru ženy, jež byla pohřbená v hedvábí a zasypaná nyní již rozpadajícími se květinami. Než začala druhá světová válka, objevila se na onom místě socha plačící dívky. Dodnes se neví, kdo ji tam dal. Jisté ale je, že jej příběh nenaplněné lásky Anny a Josefa musel velmi dojmout. Chtěl, aby se na něj nikdy nezapomnělo, a tak Annu zvěčnil v kameni.

Na sochu se samozřejmě půjdeme podívat. Teď se podíváme na hřbitov, kde je Anna pohřbena. A také na krásný kostel.

U vstupu na hřbitov je letopočet. Najdete ho? Sečtěte všechny číslovky. Jaký je výsledek? Máme tady někoho, komu je přesně tolik roků? Tak ten může jít ke kostelu jako první.

Hřbitov na Křížovém vrchu byl založen krátce před rokem 1500. Původně se pohřbívalo ve městě kolem farního kostela. Současně s budováním hřbitova vznikal kostel Povýšení sv. Kříže. Zvon nesl letopočet 1500. V exteriéru i interiéru svatostánku jsou rozmístěny figurální a heraldické náhrobky z přelomu 16. a 17. století. Jedná se většinou o náhrobní kameny protestantů, které byly v pobělohorské době vytrhány a použity k vydláždění kostela.

Na vnější straně kostela jsou dodnes náhrobníky významných měšťanů a osobností Moravské Třebové. Některé umělecky hodnotnější jsou uschovány v lapidáriu v horní části hřbitova. Například rodiny Litwitzů. I náhrobník, jenž nechal zhotovit třebovský kat svým rodičům a dětem.

Vidíte, jak mají postavy sepnuté ruce? Na hřbitově se nachází také řada hrobů ruských emigrantů (převážně z řad šlechty), kteří v letech 1922 až 1935 působili v ruském gymnáziu ve městě.

Jdeme nad kostel. Je zde šipka, která nás dovede k hrobu Anny Gromesové. Přečtěte si nápis a zjistěte:

5. **Jak se jmenoval Josef příjmením?**

Hned vedle je strašidelný hrob s lebkou a v horní části hřbitova najdete lapidárium.

Vyjdeme z míst posledního odpočinku a obcházíme ho po pěšině tak, že ho máme po pravé straně. Stoupáme na vrchol... Provázejí nás křížečky na stromech podél cesty. Kolik jich potkáte? Dovedou nás až na konec krásné křížové cesty, až ke Kalvárii.

Kalvárii tvoří tři kříže, postavy Panny Marie a sv. Jana Evangelisty. Také dva andělé po stranách a na římse sochařské zpodobení Boha Otce s hlavami andílků v oblacích. Jejich autorem je sochař Severin Tischler. Je to významná památka pozdně barokního sochařství.

A působí opravdu strašidelně! Chudáci ukřižovaní s vykloubenými pažemi! A to utrpení v jejich tvářích. Jo, baroko, to je síla!

6. **Jaký geometrický tvar má Bůh nad hlavou?**

Jdeme hledat sochu Plačící Anny. Od Kalvárie se k ní lze dostat dobrodružnou strmou stezičkou směrem doleva (když máme Kalvárii za zády). My však doporučujeme sejít schody a odbočit mezi první a druhou kapličkou doleva. K Aničce je to asi 200 metrů.

Jdete alejí kolem skal a několika hřišť... A pak ji uvidíte!

Socha Plačící Anny připomíná nešťastnou lásku, o které jsme si před chvilkou povídali. Musela to být opravdu velká love story, protože sem sochu kdosi umístil více než sto let poté, co tajní milenci vztah prožívali. Až před 2. světovou válkou. Že by nějací Pepovi potomci? Emoce vztah Josefa a Anny jitří dodnes, v 90. letech 20. století plastiku zničili vandalové. Ale protože pravá láska nikdy neumírá, byla v roce 2020 socha obnovena.

Najděte na skále cedulku, jejíž nápis začíná slovy: *V těchto místech...*

7. **Opište poslední slovo z tabulky.**

Vracíme se na křížovou cestu. Asi v půlce kopce odbočíme na parkovišti doleva a ulicí Panenskou sestoupíme až k hlavní silnici a mostu.

Přes něj se dostaneme zpátky k zámku.

Do zámku ovšem nevstoupíme, pokračujeme ulicí dál směrem ke kostelu. Vydáme se k němu jakoukoli ulicí směrem doprava. Buď je to Bránská, nebo schodiště vedoucí kolem základní školy.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie byl postaven ve 13. století, později byl poškozen požárem. Roku 1549 byla zahájena obnova svatostánku... Totéž se opakovalo v 18. století. Požár a obnova. V interiéru je bohatá barokní sochařská a malířská výzdoba. Nejznámější jsou barokní sochy Víry a Naděje od třebovského sochaře J. F. Pacáka, žáka slavného Matyáše Brauna. Návštěvníka na první pohled ohromí výjimečné fresky, nástěnné a stropní malby. Nejvíce jich vytvořil Juda Tadeáš Supper (1712–1771), který pocházel z nedaleké Mohelnice. Trvalo mu to tři roky. Strop maloval vleže na lešení. Jelikož měl rád architekturu, vše je doplněno malbami staveb a sloupů. Mnohé vypadají, jako by tam opravdu byly, ale je to jen optická iluze.

Původní trojice zvonů byla zničena během první a druhé světové války. Pravděpodobně byly přetaveny v děla a spol. Obnovy se dočkaly až v roce 1994. Největší zvon nese jméno Panna Maria (1170 kg), prostřední se jmenují Cyril a Metoděj (840 kg), nejmenší je Anežka (485 kg).

Vážíte někdo tolik jako zvony? A všichni dohromady? Váhu Anežky byste mohli poskládat, pokud vás jde větší tlupa a nejste všichni studenty mateřské školky. Tam by nepomohly ani dvě třídy! Možná kdyby se přidala paní kuchařka...

Kostel obcházíme. Záhy narazíme na Latinskou školu. Nachází se na Kostelním náměstí číslo 25. Její stěny jsou popsány citáty z antických děl, která sloužila při výuce. Jsou to na jižní straně: *Turpia fuge, ne tolles aliena (Straň se hanby, nepokradeš),* na severní straně *Deum cole, ne jurato (Boha uctívej, nepřísahej)* a na západní stěně *Mendacium oderis, te ipsum ne negligas, festina lente, 1566 (Nenáviď lež, nepodceňuj se, pospíchej pomalu, 1566.*

Najděte alespoň jeden nápis. Co si o něm myslíte? Kterým se řídíte?

Průchodem se nyní vrátíme na náměstí.

Pokud by vás ještě zajímalo zdejší opevnění, nic vám nebrání k němu zaskočit. Dojdete k němu za 5 minut, a to z náměstí doleva ulicí Cihlářovou a Marxovou.

***Opevnění** pochází z počátku 16. století. Původně bylo tvořené příkopem, vyšší vnější a nižší vnitřní hradební zdí, jedenácti*

baštami a městskými branami. Dodnes se dochovaly pouze fragmenty zdí a tři bašty, ale je fotogenické.

Copak to na vás kouká z tajenky? :)

Divné slovo, že? Je to jméno ženy!

Do dějin muzea v Moravské Třebové se totiž zlatým písmem zapsal mecenáš a cestovatel Ludwig Holzmaister. Právě předměty, které na svých cestách nashromáždil, najdete v muzeu. Můžete se zde podívat do tváře egyptské princezny, jejíž jméno jste vyluštili a která žila před bezmála třemi tisíci let. Jde o první mumii v Česku, které odborníci vytvořili 3D vizualizaci.

Máme vyluštěno!

A jak dopadly vaše tipy vzdálenosti mezi Moravskou a Českou Třebovou? Tato města dělí 40 km. Kdo byl nejblíže?

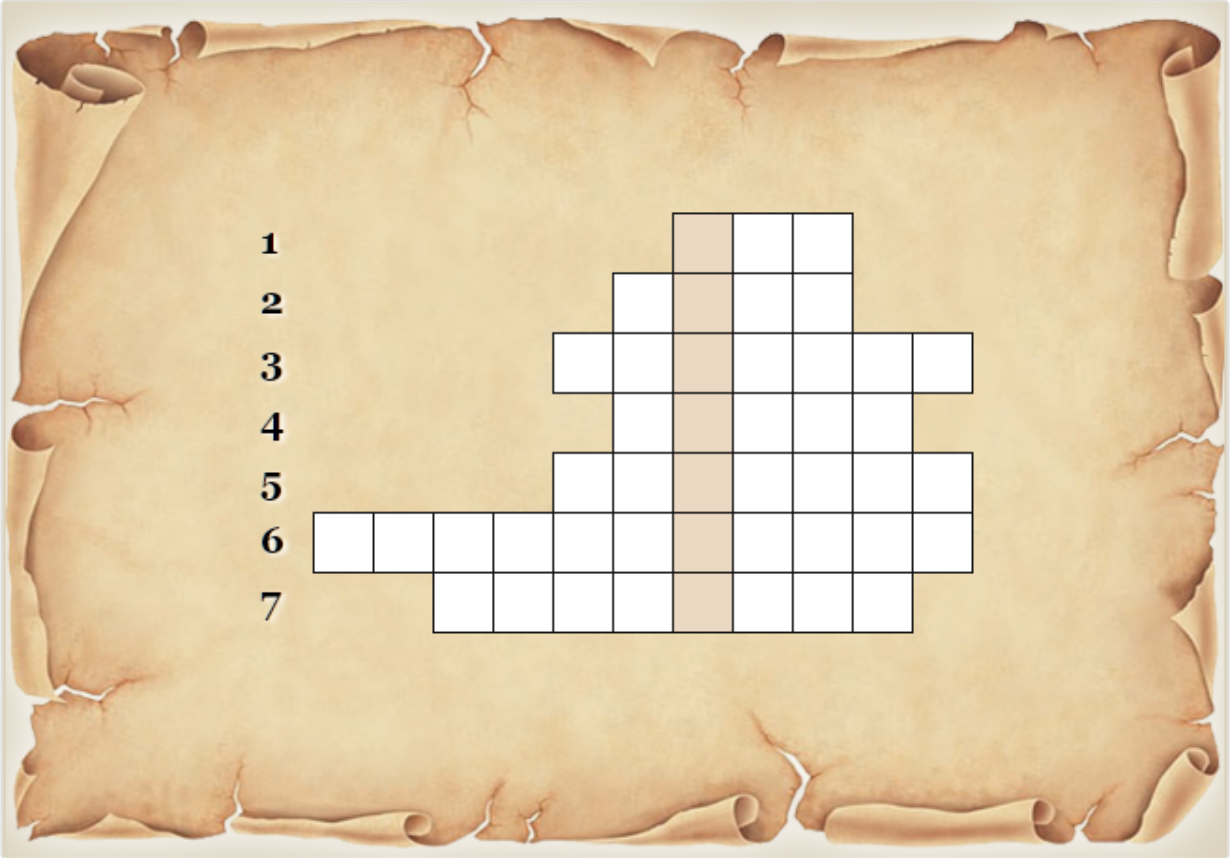
Vše je hotovo. Procházka i osvěta jsou u konce. Teď už jen stačí zajít s vyluštěnou tajenkou do městského informačního centra a vyzvednout si dáreček. Hezky za něj poděkujte, my děkujeme také. Samozřejmě ne za dáreček, ale za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mj. texty z webu: www.moravskatrebova.cz, www.kudyznudy.cz, K.J. Erben – Kytice

Otázky k tajence

1. **Jak se jmenuje zvíře?**
2. **Opište předposlední slovo.**
3. **Jak se jmenuje město, ze kterého Ladislav Velen pochází?**
4. **Napište výslednou číslici.**
5. **Napište Josefovo příjmení.**
6. **Jaký geometrický tvar má Bůh nad hlavou?**
7. **Opište poslední slovo z tabulky.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 09.11.2026 15:06